

Sveriges lantbruksuniversitet
Swedish University of Agricultural Sciences

ArtDatabanken
Henrik Thurhjell

YTTRANDE

SLU.dha.2017.5.5-67

2017-08-25

Ulrika Andersson
Energimarknadsinspektionen
Box 155
631 03 Eskilstuna

Svar rörande begäran om yttrande över ansökan om nätkoncession (diarienummer 2015-103922)

Ärendet

ArtDatabanken har anmodats av Energimarknadsinspektionen (Ei) att lämna synpunkter på tillståndsprövningen för att bygga och använda en kraftledning. Ei ber särskilt om synpunkter på påverkan av planerad ledning på kungsörn i området samt om skyddsavståndet till kungsörnsbo är tillräckligt för att förhindra skada.

ArtDatabankens synpunkter

Risken för påverkan på kungsörn i det aktuella området omfattar störning under häckningsperioden och då framför allt under arbetet med att uppföra ledningen. Den andra påverkan utgörs av risken för kollision med ledningen. Risken att dö eldöden bedömer vi som låg då avståndet mellan kablarna anses tillräckligt (>3meter) däremot kan örnar skadas av att krocka med kabeln.

Skyddsavståndet på 500meter följer de rekommendationer som ges för att undvika störningar. Risken att skadas i ledningar föreligger dock inom hela örnarnas hemområde, därför är utformningen av ledningen av största vikt.

Det effektivaste sättet att undvika problem med kollisioner mellan örnar och ledningar är att lägga ledningen under marken. Om detta inte fungerar är det viktigt att ledningarna förses med fågelskrämmor, det finns ett antal lämpliga konstruktioner som ökar synligheten hos ledningarna (se nedan).

ArtDatabanken rekommenderar att allt arbete under örnarnas häckningsperiod 1 januari till 31 augusti undviks i området.

Bakgrund

I Naturvårdsverkets åtgärdsprogram för Kungsörn 2011-2015 finns rekommendationer angående utformning av ledningar i anslutning till kungsörnsbo:

”Luftburna ledningar bör läggas i marken eller isoleras och förses med utrustning för att synliggöra dem, till exempel genom olika typer av ”fågelskrämmor”. Flera studier visar att sådana insatser leder till minskat antal kollisioner (t.ex. Savareno m.fl., 1996). Transformatorer bör förses med skyddande isolering, till exempel ”Huven-uven”. Ledningsstolpar bör utformas så att de inte blir attraktiva som sittplats för örnar, till exempel genom sittovänliga utliggare. Dessutom bör lämpliga konstruktioner vid fästningar av isolatorer användas. Där en kraftledningsgata har många olika ledningar bör avståndet mellan dessa anpassas så att olycksrisken blir så låg som möjligt. Ledningar bör heller inte dras över balkar som kungsörn kan tänkas ha som sittplats eller också görs balkarna sittovänliga.”

Beslut om detta yttrande har fattats av programchef Lena Tranvik efter föredragning av organismgruppsansvarig Henrik Thurffjell.

Lena Tranvik

Henrik Thurffjell

